

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1604

Vita Adelhardi, Abbatis Corbeiensis, ex ea quam Paschasius Ratbertus,
Sextus ei, in Gallica Corbeia, successor, scriptam reliquit. Obijt circa
annum Domini 822.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42667

cogitationibus tuis; propter Christum parietes
cellæ istius custodio.

Tanta autem erat mansuetudine & lenitate
prædictus, ut Paphnutio quodam eius discipulo
referente, bellua quædam ad eum ingressa, cœ-
cum suum ei catulum curandum obtulerit. Cui
ille, benignè, sputo oris sui, lumen oculorum re-
stituit. Cuius in se collati beneficij non immemor
bestia, sequenti die, viro Dei ouis pellem exhibu-
it, quam postmodum beatissimo viro Athanasio
dereliquit; eandemque sancta Melania, ab eodem
Athanasio accepisse se dixit. Et hæc quidem pau-
ca, de multis ex factis vel dictis sancti Macarij.

VITA ADELHARDI, ABBATIS COR- Vide Tom.
beiensis, ex ea quam Paschasius Ratbertus, Sextus ^{9. Annal. C.}
ei, in Gallica Corbeia, successor scriptam
reliquit. Obiit circa annum
Domini 822.

S Adelhardus, qui Pipinum regem & Caro- ^{2. Iauuarij.}
lum magnum arcto sanguinis gradu con-
tingebat, inter palatij tyrocinia, omni mū-
di prudentia eruditus, cùm viginti fermè esset an-
norum, spretis maxima animi virtute regni opi-
bus, ad Monachorum, velut Moyses in eremo ^{Fit mona-}
Dei fruiturus alloquijs, contubernia migrauit.
vbi breui temporis spatio, rarum eximis humi-
litatis & cælestis virtus specimen præbens, tanto ad
cælestium rerum contemplationem amore in-
flammatus est, ut minimè dubitauerit (paren-
tum ac cognatorum visitationes declinare cupi-
ens) nudus & omnium egenus, relicto priori

B 4

mona-

56 VITA S. ADELHARDI
monasterio per vasta & inculta eremi loca, mon-
tem Cassinum petere. Sed inde regis nuncijs in
patriam reuocatus, paulo post summa patris mo-
nasterij voluntate, successor eligitur: Abbasque
mira omnium fratrum gratulatione, pronuncia-
tur. Quod ille munus tam insigni prudentia &
iustitiae significatione administrauit, ut eius con-
silijs Francia, & omnia terrarum regna submissa
fuerint; maximè tamen Italia, quæ ita omnino ei
concedita fuit, ut & regnum, & Rex Pipinus iu-
nior, eius potissimum disciplinis ad statum Rei
publ. religionisque cultum informareretur. quæ il-
li institutio, non humanam, sed diuinam profecto
laudem peperit. Iustitiam omnibus, tam invicta
animi fortitudine administrabat, ut murus animi

Longè abest
ab avaritia.
eius, auro (vt fieri plerumque solet) pugno nun-
quam expugnari potuerit. Erat præterea thesau-
rarius pauperum, viduarum patrimonium, pater
orphanorum, brachium infirmorum, & fortè su-
perbientium flagrū. Romæ à Leone Pontifice, tan-
to humanitatis exceptus est officio, quanto ante
ipsum nemo. Et quanquam omnibus esset eximie
virtutibus ornatus, omniū tamen pie & sancte in
Christo viuentium, vitam moresq; assiduò conté-
plabatur, & si quid in ijs imitacione dignum inue-
niebat, id summo mentis studio, viua in se imagi-
ne exprimere nitebatur. Et in primis diebus mirum
est, quanta contentione B. Sylvestri exemplum, in
pauperum inopia subleuanda, imitatus fuerit; ut
semper magis mutuando pauper, quam dines in-
ueniretur. Frequenter autem tanta pauperi-
bus promptitudine succurrerat, ut se, suosque
ad quandam egestatem redigere videbatur. Sed
tunc præcipue maximo spiritu gaudio exul-
tabat; hoc sepius repetens: Utinam vel in mo-
dico

Fit Abbas.

Romæ à Le-
one Pontifi-
ce, huma-
nissime ex-
ceptus est.
Alioram
virtutes æ-
mulatur.

dico paupertatis Christi participes efficeremur.
Sed nunquam eò peruenire potuit. Preoccupabat
enim eum diuina clementia ministrando. Vnde
cum die quodam caseos omnes, magno charita-
tis affectu egenis distribuisset, quidam rei indi-
gnitate commotus, vocē minaci dixit; Miror Pa-
ter, quidnam hæc sibi velit rei nostræ profusio:
Tum ille suavi arridens alloquio. Dominus, in-
quit, dabit. Et rursus alter; Tu semper vana polli-
citione nos demulces, sed non sic exemplò da-
bitur, quod tu temeraria mente effundis. Et eccè cōpensat.
Deus eius
liberalitatē
miraculo
sermone vix confecto, duo præ foribus plastra,
quorum alterum piscibus, alterum caseis onustū,
esse nunciantur. Certè vt nihil aliud de charitatis
eius erga inopes affectu dicam, tantus is erat, vt
non secūs continuis lamentis aliorum casus, quā
proprios deploraret. Fateor planè, nunquam me
virum inuenisse, cui vberior lachrymarum gemi-
tuum quē fons inesset: nec mirum sanè. Ita enim a-
nimo compositus erat, vt inter mundi discrimina
huc illucq; pro Ecclesiæ negotijs discurrens, nun-
quam regulæ instituta desereret: pro lectione ya-
cabat fletibus, pro reliquis officijs, mentis iubilo
Domino famulabatur. Semper uno erat, eodemq;
vultu semper hilaris, semper mitis ac latus inue-
niebatur. Impatientia nunquā eius animi fines in-
vasit. Longanimitate, benignitateque erat mirifi-
cè ornatus. Erat enim filius pacis, charitatisque
catena, vt fraterna sibi viscera inuicem cohære-
rent. Nouit hoc Spoleto & Beneuentum, qui cū
hostili gladio nimis acriter in se inuicem sequi-
rent, ille se medium interponens, tanto eos pacis cōcordiam,
fēdere coniungit, vt postis inimicitijs, maioribus
se mutuo amicitiæ signis complectentur, quām
antē immāni odio persequuti fuerant.

S. Adelhar-

di virtutes.

D 5

Fuit

Fuit igitur in conciliandis inimicis, infatigabili studio incensus, & pro iustitia certator eximus, Carolo namque imperatore è vita sublatu, Ludo eius filius Augustus, in regnum successit. Cuius sub imperio, solitis prauorum insidijs veritas agitari ceperit, iustitiaque stultorum criminibus la-
cerari. Sed cùm Christi seruus strenuè se se impiorum conatus opponeret, excogitauere quomo-
do ceu Danielem à Regis latere amouerent; vt iu-
stitia defensore destituta, iniquitas dominádi lo-
cum recipere. Anno 8a igitur peruersorū impro-
bitas dolo inuidiaq; accensa, sine accusatore, sine
congressu, sine iudicio, omnibus eum bonis exutu-
tum, vulgique existimatione foedatum, in exilium
misit. Tuit ille hoc non modo fortí inuictoque
animo, sed gratias etiam Deo egit, quod dignus
inuentus esset pro veritate contumeliam pati.
Fratres autem & sorores, qui eundem casum, Re-
gis iniuria subire coacti sunt, nunc blanditijs, nuc
sanctorum exemplis, ad mentis constantiam hor-
tabatur. Is vero tantum ex hoc exilio gaudium ca-
piebat, vt ne nimium quidē doloris indicium, to-
to septennio, vultum eius deformaret. Cæsar is ve-
rò iniquitatem, apud omnes passim tegere & ex-
cusare nitebatur. Interea boni omnes, quibus ma-
gnum sui desiderium relinquebat, multis lachry-
mis absentiam eius deplorabant, affluisque Re-
gis animum precibus, vt ab iniquo tanta sanctita-
tis virum exilio reuocarer, fatigabant.

Tandem iusto, admitti in virum Dei sceleris,
dolore compunctus, à septenni exilio cum sum-
mo eum obsequio reuocat. Gratulantur sibi mo-
nachorum coenobia, resultat ineffabili Clerus
ecclesiarum iucunditate. Eit populi concursus
vndique. Voces iætitiae hinc indè ad colum vi-
que

Eius exi-
mia patien-
tia.

Reuocatus
ab exilio.

que tolluntur. Atque his faustis populi acclamacionibus, Adelhardus longa corporis attenuatus macie, tandem ad palarium peruenit. Vbi ab omnibus, cum non vulgaribus honoris suscepimus indicij, quæsum est, quomodo Maietas Regia, pro multipli iniuriarum genere ei satisfaceret. Beatus autem senex, proceres pudore animi talia meditantes, nihil iubet esse sollicitos; mentemque Regis verecundia suffusam, blandis delinientes affatibus: omnia quæ gesta essent, Dei iudicio gesta esse confirmabat. Omnes tamen supplices se ad eum demisere; ipseque Rex nihil cunctatus, publicam ex nonnullis suis reatibus pœnitentiam suscipiens, voluit hoc humilitatis exemplo eorum oculos, qui admissoe in virum Dei iniquitatis scelere offensi fuerant, sanare. Rarum profecto pietatis exemplum.

Rex publicæ
suscepit po-
nitentiam.

Porrò à fratribus monasterij cum eximis be-nevolentia & amoris signis, in pristinum dignitatis locum restitutus est. A quo, ut se exueret, animoque curis soluto, cœlestium rerum considerationi totus vacaret, sedulò laborabat. Sed fratres id nequaquam passi sunt. Dicebant enim; quantò ætate maturior, tantò ad virtutum culmina tendentibus salubrior esset. Pergit igitur vir Sanctus, seniles humeros oneri subjcere, tantaq; alacritate pœnitentiae laboribus insistere, ut iuuenile robur vchementer admirans, multis parasangis se superatū doleret. Res ecclesiæ ita administrabat, ut quamuis ætate et prudentiaque omnibus venerabilis esset, plurimum fratrū suorum cōsilio & obsequio vteretur. In primis autem admirabili quodam, omnib. in afflictione constitutis, benignè faciendi studio ardebat. Orphanis insigne hospitiū insti-

Orphanorū instituit: quibus tāta pietate ministrabat, vt huius condit hospitium.

officij ministros velut medicus sēpē institueret, quo artificio cibos, quibus eorum sanitas constabat, pararent. Porrō Regi, & diuitibus, si quando eum inuiserant, tenuiter omnia suppeditabat. Cū autem tōto vitæ annisu omnibus prodesse satageret, mille, vt ita dicam, charitatum semper negotijs occupatus, peruenit usque ad Saxonie fines, vbi in loco quodam amoenissimo, à Rege illi concessō, & multis postea ab eodem beneficijs aucto, insigne admodum cœnobium erexit. Locum Corbeia du verò Corbeiam, alterius de nomine, B. Pater vplex, Galliz citauit, vt signum esset in posterum, à quo prius ille & Saxoniz. Iude est fundatum. Sed quis prouidam doctrinā, quatenellos discipulorum suorum imbuebat animos explicare valeat?

Et ut nihil hic de moribus, de omni doctrina vitæ, de charitate dicam, certè hoc vnum quod meritò monastica vitæ fundamentum esse constituebat, silentio præterire non debedo. Omnibus enim quibuscunq; præter locis, pia sollicitudine prouidebat, ne rerum terrenarum cupiditas suorum animos inuaderet. Dicebat namque, quod multi non solum rectores ecclesiarum, sed etiam ipsi bidem Deo degentes, qui sèculo renunciasse videntur, ob id decepti essent, quod rebus nimis abundant, in tantum, vt sèculo denud seruire coherentur, qui mortui esse mundo debuerant. Quapropter frequenter repetebat: Filioli estote contenti paupertate Christi, sine qua nemo est diues. Noueritis enim, quod beati sunt pauperes spiritu, quibus regnum cœlorum promittitur. Ut quid nos infelices fieri volumus turpissimæ cupiditatis serui, qui liberi esse in Christo debemus? Ut quid quasi in Dei causa mundi militiam baiulamus

Terrenarū rerum [con]ceptus, præcipua virtus in Mona-
cho.

Matth. 5,

mus, cùm Apostolus dicat; Nemò militans Deo, ^{1. Timot. 2.} implicat se negotijs secularibus? Neque enim à nobis exigitur, quòd necessaria tátum retinemus; sed quia superflua, vt ab ipsis dicitur, possidemus; Et vndè miseri, lati in possessione esse cupimus, inde angustiatur in omni opere bono. Et ideo fratres mei, nolite, quasi pro pietatis opere, sectādo avaritiam, possessionem æternam perdere. Estante igitur, quod vos æterna Christi vocatio esse voluit: vt paupertatē Christi participando, diuites esse cum eo sine fine mereamini. His quidem similibusque admonitionibus, cùm eos quotidie corroboraret, construebatur ibidem, non tam terrestris monasterij, quam cælestis patriæ fundatum.

Instante vitæ termino, ita fratres intermortuis vocibus compellasse fertur; Ego quidem, dilecti fratres, iam iam migratus, de creditis mihi oibus ratione reddere cogor; vos autem paulò post eodèm vocandi, de obedientia & rebellione sententiam excepturi estis. Quare attendite animis, mementote nos vni quandoque, eidemque iudicio sistendos: singuli pro se rationem reddituri. Ego, si fortè sciens aut ignorans, offendiculo vobis fui, quæso indulgere: ac votis precibusque miserum subleuate. Evidem viciissim, si quid in vobis indulgentia ex me necessarium: Christi vice lubens elaxo. His ita præmissis, se totum ad æternitatis considerationem comparauit, donec acri correptus febri iam iter sibi instare cognosceret: cùm subito assenti sibi Episcopo acclamat. Ecce Dominus meus Iesus Christus mihi famulo suo adeste dignatur; quare velociter sacrosanctos eius pedes deosculare. Qui, hac voce viri sancti ingenti pauore concussus, penitus quid ageret ignorabat.

Post

Moritur.

Post hęc sacrosanctis corporis & sanguinis Christi refectus mysterijs, sanctam Deo animam tradidit, fratribus assiduo iuctu gemitibusque funus eius prosequentibus; quod magno pietatis studio in Basilica B. Pet. Apostoli procuratum, sub polito miro artificio lapide his versibus tumulatum est.

Hic iacet eximius meritis, venerabilis Abbas
Noster Adelhardus, dignus honore senex.

Epitaphiū
eius.

Regia prosopias, paradisi ure colonus,
Vir charitate probus, moribus atq; fidei.
Quem dum sub tumulo recolis tu quisque viator,
Cerne quid es, quid eris, mors quia cūltar apit.
Nam post octauas Domini hic carne solutus:
Succedente die, astra petiuit ouans.

MARTYRIVM SS. TRIVM FRATRVM,
Argei, Narcissi, & Marcellini, quod confūmārunt
Vide Tom. 3. Anno Redemptoris 316. Sylvestri Pape 3. Constantini Imperatoris 11. sub Licinio in Oriente Imperante. Ex Cas. Baronio.

s. Januarij.

LICINIUS cum ad parandam, in Constantiū Imperat. Christianissimum, expeditionē, tota mente intentus, à prauo dēmone per oracula accepisset, nequaquam se victoria potiturum, nisi prius cunctos Christianos fidelculores internecione deleret, statim præconis voce & edicto, omnibus denūciavit, ne quis Christiano- trocissimus genere proposito, frustra Christiana fidei promulgato- perse- fessores, à pietatis studio auertere conaretur, plurimos